

## BILAG 20 OBJEKTSBESKRIVNINGAR AV IDENTIFIERADE LANDSKAPSOBJEKTER

### LIITE 20 TUNNISTETTujen MAISEMAKOHTeIDEN KOHDEKUVauKSET

*Kvarnbackenin tuuli- ja aurinkovoimahanke  
Ympäristövaikutusten arviointiselostus*

Tässä Kvarnbackenin tuulivoimahankkeen YVA-selostuksen liitteessä on esitetty suomeksi luvun 12 Maisema ja kulttuuriympäristö laajennetut kohdekuvaukset. Tiiviimmät kuvaukset on esitetty YVA-selostuksessa suomeksi ja ruotsiksi. Maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön selvityksestä ja vaikutusten arvioinnista on vastannut maisema-arkkitehti Anniina Kukkola sekä Säde Palmu Sitowise Oy:stä.

I denna bilaga till MKB-beskrivningen för Kvarnbacken vindkraftsprojekt presenteras på finska och svenska kapitels 12 Landskap och kulturmiljö utökade objektsbeskrivningar. Sammanfattningar och mer kortfattade beskrivningar presenteras i MKB-beskrivningen på finska och svenska. Landskapsarkitekt Anniina Kukkola och Säde Palmu från Sitowise Oy har ansvarat för utredningen och bedömningen av konsekvenserna för landskapet och den byggda kulturmiljön.

## INNEHÅLLSFÖRTECKNING / SISÄLLYSLUETTELO

|          |   |          |
|----------|---|----------|
| <b>1</b> | <b>KOHDEKUVauKSET</b> .....   | <b>3</b> |
| 1.1      | Småbönders .....  | 3        |
| 1.2      | Särkijärvi kulturlandskap – Särkijärven kulttuurimaisema .....  | 4        |
| 1.3      | Perho ådals odlingslandskap / Perhonjokilaakson viljelymaisema .....  | 5        |
| 1.4      | Kulturlandskapet och de förhistoriska områdena i Inankylä / Inankylän kulttuurimaisema ja esihistorialliset alueet .....                    | 6        |
| 1.5      | Kulturlandskapet invid Perho å / Perhonjokivarren kulttuurimaisema.....   | 7        |
| 1.6      | Kulturlandskapet i Lassila-Jokikylä / Lassila-Jokikylän kulttuurimaisema.....   | 8        |
| 1.7      | Vetil ådals odlingslandskap – Vetelinjokilaakson viljelymaisema .....   | 9        |
| 1.8      | Lassila husgrupp / Lassilan taloryhmä.....  | 11       |
| 1.9      | Kulturlandskapsområdet i Ala-Kniivilä / Ala-Kniivilän kulttuurimaisema-alue .....   | 12       |
| 1.10     | Vetil kyrknejd / Vetelin kirkonseutu .....  | 13       |
|          | 13  |          |
| 1.11     | Kulturlandskapet i Timonen / Timosen kulttuurimaisema .....   | 14       |
| 1.12     | Kaitåsen.....   | 15       |
| 1.13     | Nabba.....  | 16       |
| 1.14     | Den gamla Jakobstadsvägen mellan Hevosaho och Rouvi / Vanha Pietarsaarentie<br>Hevosahon ja Rouvin välillä.....                             | 17       |
| 1.15     | Östra sidan av Lappajärvi / Lappajärven itäpuoli.....   | 17       |
| 1.16     | Lappajärvi kulturlandskapsdel / Lappajärven kulttuurimaisemakokonaisuus.....  | 18       |
| 1.17     | Kaustby kyrkbacke / Kaustisen kirkonmäki .....  | 20       |
| 1.18     | Terjärv kyrka och prästgård / Teerijärven kirkko ja pappila .....   | 21       |
| 1.19     | Gårdarna i Sauna-aho / Sauna-ahon talot.....  | 21       |
| 1.20     | Gårdarna i Kivijärvi / Kivijärven talot .....   | 21       |
| 1.21     | Kulturlandskapen invid Köyhäjoki från Tastulanjärvi till Isojärvi / Köyhäjokivarren<br>kulttuurimaisemat Tastulanjärveltä Isojärvelle ..... | 22       |
| 1.22     | Kirkkoniemä i Lappajärvi / Lappajärven Kirkkoniemä .....  | 23       |
| 1.23     | Kiisk.....  | 23       |
| 1.24     | Kulturlandskapsdelheten i Sääksjärvi / Sääksjärven kulttuurimaisemakokonaisuus .....  | 24       |

|      |   |    |
|------|---|----|
| 1.25 | Halsuanjärvi.....   | 24 |
| 1.26 | Lappfors by och Högkullbackens husgrupp / Lappforsin kylä ja Högkullbackenin taloryhmä<br>..... | 24 |
| 1.27 | Lappfors by och Heidegård / Lappforsin kyläasutus ja Heiden taloryhmä .....                     | 24 |
| 1.28 | Säärijärvi by / Säärijärven kylä.....   | 24 |
| 1.29 | Halsua kyrkväg och kyrknejd / Halsuan kirkkotie ja kirkonseutu.....                             | 25 |
| 1.30 | Tuomalankylä och Harjunmäki / Tuomalankylä ja Harjunmäki .....                                  | 25 |
| 1.31 | Vindala kyrka och kyrknejd / Vimpelin kirkko ja kirkonseutu.....                                | 25 |
| 1.32 | Kortesjärvi centrumtätort / Kortesjärven keskustaajama.....                                     | 25 |
| 1.33 | Penninkijoki-Hangasneva-Säästöpiirinneva .....  | 25 |
| 1.34 | Töppösenluolikot.....   | 26 |
| 1.35 | Kulturlandskapet vid Ullavanjärvi / Ullavanjärven kulttuurimaisema.....                         | 26 |
| 1.36 | Välimäkigårdarna i Fräntilä / Välimäen talot Frantilassa .....                                  | 26 |

## 1 Objektsbeskrivningar

## 1 Kohdekuvaukset

### 1.1 Småbönders



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise 2023

Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå / Maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 1,5 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Småbönders är en livskraftig by vars första invånare anlände till området i början av 1600-talet. Bosättningen följer terrängens struktur och är belägen på kullar och sluttningar i det brant kuperade odlingslandskapet. Landskapet är av karaktären jordbrukslandskap. Landskapsområdet struktureras längs Pårasås förlöpning genom området. Bosättningen i området koncentreras längs byvägarna som löper genom området. Byvägarna slingrar sig genom det kuperade terrängen och mellan skogsområdena öppnar sig vyer över åkrarna. Landskapets småskalighet förstärks av väl skötta gårdsplaner och småskaliga servicecenter. Centrala landskapsknutpunkter inom området är Småbönders bybutik och skolorna samt korsningen mellan Furuvägen och

Småbönders on elinvoimainen kylä, jonka ensimmäiset asukkaat saapuivat alueelle 1600-luvun alussa. Asutus myötäilee maisemarakennetta ja sijoittuu jyrkästi kumpuilevan viljelymaiseman kukkuloille ja rinteille. Maisema on luonteeltaan maatalousmaisemaa. Maisema-alue jäsentyä aluetta halkovan Porasenjoen varrelle. Alueen asutus keskittyy alueen halki kulkevien kyläteiden varteen. Kylätiet mutkittuvat kumpuilevassa maastossa ja metsäsaarekkeiden lomasta avautuu näkymiä peltoaukeille. Maiseman pienipiirteisyyttä lisäävät hyvin hoidetut pihapiirit ja pienimuotoiset palvelukeskitymät. Keskeisiä maisemallisia solmukohtia maisema-alueen sisällä ovat Småböndersin kyläkaupan ja koulun ympäristö sekä Furuvägenin ja

Påraså. Den traditionella bybutiken ligger på en kulle längs huvudvägen Småböndersvägen och syns i landskapet redan på avstånd. Vid korsningen mellan Furuvägen och Parasån finns gamla bodar längs vägen innan Paraså, vilka representerar det äldre byggnadsbeståndet i området. Vid Paraså bildas en bredare vattenyta nära bron. Vid denna utvidgning finns en skött sim- och eldplats och därifrån börjar en skyltad naturstig.

Porasenjoken risteyskohta. Perinteinen kyläkauppa sijaitsee mäellä maisema-alueen päätien Småböndersintien varrella ja näkyy maisemassa jo pidemmältä lähestyttäessä. Furuvägenin ja Parasån risteyskohdassa on tien varrella ennen Parasåta vanhoja aittoja, jotka edustavat alueen vanhempaa rakennuskantaa. Porasenjokeen muodostuu leveämpi vesialue lähelle siltaa. Levenemän kohdalla on hoidettu uima- ja nuotiopaikka ja sieltä alkaa viitoitettu luontopolku.

Källör / Lähteet: Pohjanmaan liitto 2023 Maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden kuvaukset. Saatavilla: LINKKI (Haettu 2.10.2023)

Småbönders 2022 Kylän kotisivut. (Haettu 17.10.2023)

## 1.2 Särkijärvi kulturlandskap – Särkijärven kulttuurimaisema



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise 2023

Värdefullt på landskapsnivå / Maakunnallisesti arvokas

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 2,6 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / Kyllä

Särkijärvis kulturlandskap består av ett åkerland som har utvecklats vid Särkijärvis strand samt en bandliknande bosättning som har utvecklats på drumlinens topp från 1500-talet. Området har behållit sin typiska bosättningsstruktur för regionen, men den nuvarande byggnadskomplexet är generellt sett delvis i dåligt skick och heterogent. Sjön har nästan igenvuxit och är inte särskilt markerad som en vattendelare i landskapet. Landskapsbilden har inte bevarats enhetlig.

Särkijärven kulttuurimaisema koostuu Särkijärven rannalle muodostuneesta viljelyaukeasta sekä drumliinin päälle 1500-luvulta alkaen kehittyneestä nauha-asutuksesta. Alueella on säilynyt seudulleen tyypillinen asutustapa, mutta nykyinen rakennuskanta on yleisilmeeltään paikoin huonokuntoista ja kirjavaa. Järvi on lähes umpeenkasvanut, eikä erotu vesistönä maisemassa. Maisemakuva ei ole säilynyt yhtenäisenä.

Källor / Lähteen: Asunmaa, R. 2014 Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet; Ehdotukset Etelä-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi osa 2. Etelä-Pohjanmaan liitto, Proagria Etelä-Pohjanmaa/MKN maisemapalvelut.

### 1.3 Perho ådals odlingslandskap / Perhonjokilaakson viljelymaisema



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise 2023

Område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvården / Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 4,4 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Perho ådals odlingslandskap, som öppnar sig på båda sidor om Vetils centrumområde, representerar ett typiskt mellanösterbottniskt landskap med kuperade och kärddominerande åsar som omger ådalslandskapet. Perho ås stränder är delvis branta och vattenytan syns vanligtvis endast vid flodövergångar eller vid stranden. Den odlade flodslätten är smal, men öppnar sig söder om Vetil i Kylmäkylä till en ganska stor öppen yta. Vägarna går på båda sidor om ån och erbjuder utsikt mot bebyggelse längs motstränderna och åsarna mot skogen. Öster om flodslätten finns en åsrygg som har styrt byggandet.

Det finns lokalt värdefulla ängsmarker längs älvarna (3 stycken); landskapet har bevarats öppet. Permanent bosättning är känt från 1500-talet. Nyare bosättning smälter huvudsakligen väl in i landskapet som har bevarat sin enhetliga karaktär väl. Byggnadskulturen i landskapsområdet har sitt fokus kring Vetils kyrka med dess omgivning. De mest representativa vyerna öppnar sig från Torpan raitti söder om Vetil kyrka mot ån. Landskapsområdet

Vetelin keskustaajaman molemmin puolin aukeava Perhonjokilaakson viljelymaisema edustaa tyypillistä keskipohjalaista, kumpuilevien ja suovaltaisten selänteiden väliin jäävää jokilaaksomaisemaa. Perhonjoen rannat ovat paikoin jyrkkiä ja vesipinta näkyy yleensä vain joenylityspaikoilla tai rannassa. Viljelty jokilaakso on kapeahko, mutta avautuu Vetelin eteläpuolella Kylmäkylässä varsin laajaksi aukeaksi. Tiet kulkevat joen molemmin puolin, ja niiltä aukeaa näkymiä vastarantojen asutusnauhoja ja metsäselänteitä kohti. Jokivarren itäpuolella harjuno, joka ohjannut rakentamista.

Alueella paikallisesti arvokkaita jokivarsilaidunalueita (3 kpl); maisema säilynyt avoimena. Pysyvä asutus tiettävästi 1500-luvulta. Uudempi asutus istuu ehyen yleisilmeensä säilyttäneeseen maisemaan pääasiassa hyvin. Maisema-alueen rakennuskulttuurin kiintopiste on Vetelin kirkko ympäristöineen. Edustavimmat näkymät avautuvat Vetelin kirkon eteläpuolella sijaitsevalta Torpan raitilta joelle päin.

representerar en relativt väl bevarad, mellersta österbottnisk, odlad flodslätt.

Maisema-alue edustaa suhteellisen hyvin säilynyttä, keskipohjalaista viljeltyä jokilaaksoa.

Källor / Lähteet: Kuoppala, A., Asunmaa R. & Purola, H. 2013 Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet; Ehdotukset Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013. Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto.

#### 1.4 Kulturlandskapet och de förhistoriska områdena i Inankylä / Inankylän kulttuurimaisema ja esihistorialliset alueet



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise 2023

Värdefullt på landskapsnivå / Maakunnallisesti arvokas

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 5,1 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Inankyläs kulturlandskap ingår i Evijärvi och Kerttuanjärvi kulturlandskap, där landskapet representerar ett exceptionellt kulturlandskap på de jämnade åkrarna i Södra Österbotten, vars landskapsstruktur, natur och byggda kulturmiljö har behållit sina särdrag. Bosättningskullarna som reser sig från strandängarna vid den låglänta våtmarksjön bildar en imponerande bymiljö som fortsätter som en landskapsväg som följer strandlinjen.

Inankylän kulttuurimaisemat kuuluvat Evijärven ja Kerttuanjärven kulttuurimaisemakokonaisuuteen, jossa maisemat edustavat Etelä-Pohjanmaan tasaisille viljelylakeuksille poikkeuksellista kulttuurimaisemaa, jonka maisemarakenne, luonto sekä rakennettu kulttuuriympäristö ovat säilyttäneet erityispiirteensä. Matalan kosteikkojärven rantaviivasta koostuvat asutuskumpareet muodostavat näyttävän kylämaiseman, joka jatkuu rantoja myötäilevänä maisematienä.

Källor / Lähteet: Kuoppala, A., Asunmaa R. & Purola, H. 2013 Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet; Ehdotukset Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013. Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto.

## 1.5 Kulturlandskapet invid Perho å / Perhonjokivarren kulttuurimaisema



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise 2023

Område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvården / Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 5,6 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Perhonjokilaakso är en typisk mellersta österbottensk, nordväst-sydöstlig floddal omgiven av skogbeklädda och sankar moränåsar. Landskapsområdet delas in i två delar, söder och norr om Kaustby kyrkby. Den södra delen av landskapet gränsar i öst till åsformationer och i väst till klippor. På norra sidan av kyrkbyn löper åsformationerna längs ån på båda sidor. Stranderna i den södra delen av området är branta men blir gradvis slätare norr om centrum. Den dominerande trädarten i de omgivande skogarna är tall.

På området är åkrarna mellan floden och byggnaderna generellt sett platta. I området finns ett gammalt bevarat byggnadsbestånd (som områden utspridda på olika platser). Den nyare moderna byggnadsstilen har försämrats de traditionella kulturlandskapsvärdena. En lokal landskapsknutpunkt är Känvälä, där äldre byggnader stöder sig på moränkullar, bevarade stenmurar, åkrar och en slingrande sandväg runt kullen bildar pittoreska landskapsvyer.

På flodstränderna är det märkbart att landskapet växer igen ("buskning"), men längs dalens vägar öppnar det sig ändå vackra utsikter på vissa ställen. Den största enskilda landskapsvariationen är den slutning som ligger söder om Kaustis centrum, vilken syns långt bort i floddalens landskap.

Perhonjokilaakso on tyypillinen keskipohjalainen, luode-kaakkosuuntainen jokilaakso, jota ympäröivät metsäiset ja soiset moreeniselänteet. Maisema-alue jakautuu kahtia Kaustisen kirkonkylän etelä- ja pohjoispuolisiin alueisiin. Eteläinen maisema-alue rajoittuu idässä harjumuodostelmajonoon ja lännessä kallioihin. Kirkonkylän pohjoispuolella harjumuodostumat kulkevat joen molemmin puolin. Eteläisen alueen jokirannat ovat jyrkkiä, mutta muuttuvat keskustan pohjoispuolella loivemmiksi. Maisemaa kehystävien metsien valtaapuulaji on mänty.

Alueella joen ja rakennusten väliset pellot pääpiireissä tasaisia. Alueella on vanhaa säilynyttä rakennuskantaa (eri paikoissa hajautuneina alueina). Uudempi moderni rakennustyyli on heikentänyt perinteisiä kulttuurimaisema-arvoja. Paikallinen maiseman solmukohta Känvälä, missä moreenikumpareeseen tukeutunut vanhempi rakennuskanta, säilyneet kiviaidat, pellot ja kumpareen ympäri mutkitteleva hiekkatie muodostavat idyllisiä maisemanäkymiä.

Jokivarsilla on havaittavissa maiseman umpeenkasvua ("pusikoitumista"), mutta laaksoa pitkin kulkevilta teiltä avautuu kuitenkin paikoittain kauniita jokinäkymiä. Suurin yksittäinen maisemavaurio on Kaustisen keskustan eteläpuolinen laskettelurinne, joka näkyy kauas jokivarren maisemassa.

Källor / Lähteet: Kuoppala, A., Asunmaa R. & Purola, H. 2013 Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet; Ehdotukset Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013. Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto.

## 1.6 Kulturlandskapet i Lassila-Jokikylä / Lassila-Jokikylän kulttuurimaisema



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise 2023

Landskapsområde som är värdefullt på landskapsnivå / Maakunnallisesti arvokas maisema-alue

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 7 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

I inventeringen från 2014 används benämningen Välijokis kulturlandskap. Välijoki är en reglerad flod som förbinder Lappajärvi och Evijärvi, vars karaktär i hög grad har förändrats av dikningsarbeten utförda på 1950- och 1960-talen samt byggandet av kraftverket Hanhikoski år 1968. Permanent bosättning etablerades i Evijärvi på 1400-talet och under 1500-talet fanns det redan en stark svensk- och savolaxisk bosättning i området.

Välijokis kulturlandskap representerar ett typiskt landskap i Österbotten med fokus på landsbygd längs en flod. Flodstränderna är till största delen skogbevuxna, varför floden endast sporadiskt syns i väglandskapet. De största åkrarna öppnar sig vid Jokikylä. Knutpunkter i landskapet är Hanhikoski och Kirsilä, där både floden och kulturella drag längs

Vuoden 2014 inventoinnissa alueesta käytetään nimeä Välijoen kulttuurimaisema. Välijoki on Lappajärven ja Evijärven toisiinsa yhdistävä, säännöstelty joki, jonka luonnetta 1950- ja 1960-luvuilla tehdyt perkaukset ja vuonna 1968 rakennettu Hanhikosken voimalaitos ovat suuresti muuttaneet. Pysyvää asutusta Evijärvelle muodostui 1400-luvulla ja 1500-luvulla alueella oli jo vahvaa ruotsalais- ja savolaisasutusta.

Välijoen kulttuurimaisema edustaa maisemaraken- teeltaan tyypillistä pohjalaista jokivarten keskitty- nyttä maaseutumaisemaa. Jokirannat ovat enim- mäkseen metsäisiä, minkä vuoksi joki tulee esiin tie- maisemassa vain harvakseltaan. Laajimmat peltoau- keat avautuvat Jokikylän kohdalla. Maiseman solmu- kohtia ovat Hanhikoski ja Kirsilä, missä sekä joki että jokivarren kulttuuripiirteet nousevat esiin



floden framträder i landskapsbilden. Vid Hanhikoski finns också områdets mest imponerande byggnadsbestånd och fornlämningar. Området är som helhet mångfasetterat och präglas starkt av nyare stugbebyggelse.

maisemakuvassa. Hanhikosken tienoille sijoittuu myös alueen näyttävintä rakennuskantaa sekä muinaisjäännöksiä. Alue on kokonaisuutena kirjavoitunut ja sitä leimaa vahvasti uudehko mökkiasutus.

Källor / Lähteet: Asunmaa, R. 2014 Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet; Ehdotukset Etelä-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi osa 2. Etelä-Pohjanmaan liitto, Proagria Etelä-Pohjanmaa/MKN maisemapalvelut.

## 1.7 Vetil ådals odlingslandskap – Vetelinjokilaakson viljelymaisema





Fotografierna från platsen (uppifrån neråt): Utsikt från byn från öst till väst; Utsikt från sydost till nordväst; Utsikt från kyrkbacken från väst till öst, mot bykärnan / Valokuvat kohteesta (ylhäältä alas): Näkymä kylältä idästä länteen; Jokinäkyvä kaakosta luoteeseen; Näkymä kirkonmäeltä lännessä itään, kylätaajamaan päin. Fotografierna / Kuvat: Sitowise 2023

Nationellt värdefullt landskap sområde / Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (VAMA 2021)

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 7,5 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Området med odlingslandskap längs Perhonjokidalen som sträcker sig på båda sidor om centraltätort Vetil (VAMA 2021) representerar det typiska landskapet i mellersta Österbotten, en floddal som omges av kuperade och sankt åsar. Perho ås stränder är delvis branta och vattenytan syns vanligtvis endast vid flodövergångar eller längs stranden. Den odlade ådalen är smal, men öppnar sig söder om Vetil i Kylmäkylä till en ganska vid slätt. Vägarna går på båda sidor om ån och de erbjuder vackra vyer mot bostadsområdena och skogsåsar på den motsatta stranden. På östra sidan av floddalen finns en åsrygg som har styrt byggandet.

Det finns tre lokalt värdefulla ängsmarker längs floden; landskapet har bevarats öppet. Permanent bosättning är känd från 1500-talet. Nyare bosättning smälter huvudsakligen väl in i det bevarade landskapet. Centrum för landskapsbyggande kultur i området är Vetil kyrka med dess omgivning. De mest representativa vyerna öppnar sig från Torpan raitti söder om Vetil kyrka mot floden.

Vetelin keskustaajaman molemmin puolin aukeava Perhonjokilaakson viljelymaisema (VAMA 2021) edustaa tyypillistä keskipohjalaista, kumpuilevien ja suovaltaisten selänteiden väliin jäävää jokilaakso-maisemaa. Perhonjoen rannat ovat paikoin jyrkkiä ja vesipinta näkyy yleensä vain joenylityspaikoilla tai rannassa. Viljelty jokilaakso on kapeahko, mutta avautuu Vetelin eteläpuolella Kylmäkylässä varsin laajaksi aukeaksi. Tiet kulkevat joen molemmin puolin, ja niiltä aukeaa näkymiä vastarantojen asutuskauhoja ja metsäselänteitä kohti. Jokivarren itäpuolella harjujono, joka ohjannut rakentamista.

Alueella paikallisesti arvokkaita jokivarsilaidunalueita (3 kpl); maisema säilynyt avoimena. Pysyvä asutus tiittävästi 1500-luvulta. Uudempi asutus istuu ehyen yleisilmeensä säilyttäneeseen maisemaan pääasiassa hyvin. Maisema-alueen rakennuskulttuurin kiintopiste on Vetelin kirkko ympäristöineen. Edustavimmat näkymät avautuvat Vetelin kirkon eteläpuolella sijaitsevalta Torpan raitilta joelle päin.

Källor / Lähteet: [https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/VAMA%202021\\_15%20Keski-Pohjanmaa\\_FI%20SVE\\_0\\_1.pdf](https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/VAMA%202021_15%20Keski-Pohjanmaa_FI%20SVE_0_1.pdf)

## 1.8 Lassila husgrupp / Lassilan taloryhmä



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise Oy

Bygda kulturmiljöer av riksintresse / Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY)

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 7,5 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Lassila husgrupp som ligger i byn Jokikylä i Evijärvi representerar allmogebyggnadsstilen i det glesbefolkade finskspråkiga inlandet i Österbotten. Agrarlandskapet som omger platsen tillhör den äldsta bosättningen i Evijärvi (fast bebyggelse från 1400-talet). Bostadshusen i objektets allmogehelhet har anor från slutet av 1700-talet. Objektets element omfattar bl.a. gårdsområde, allmogehus, ekonomibyggnad.

Evijärven jokikylässä sijaitsevat Lassilan talot edustavat harvaanasutun Pohjanmaan suomenkielisen sisämaaseudun talonpoikaista rakentamistapaa. Kohdetta ympäröivä agraarimaisema kuuluu Evijärven vanhimpaan asutusalueeseen (pysyvä asutus 1400-luvulta). Kohteen talonpoikaisryhmän asuinrakennukset periytyvät 1700-luvun lopulta. Kohteeseen sisältyy muun muassa: Pihapiiri, talonpoikaisaloja, talousrakennus.

Källor / Lähteet: [https://www.rky.fi/read/asp/r\\_kohde\\_det.aspx?KOHDE\\_ID=4558](https://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=4558)

## 1.9 Kulturlandskapsområdet i Ala-Kniivilä / Ala-Kniivilän kulttuurimaisema-alue



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise Oy

Landskapsområde som är värdefullt på landskapsnivå / Maakunnallisesti arvokas maisema-alue

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 7,5 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Kulturlandskapsområdet i Ala-Kniivilä består av Kyrkbacken, gårdarna i Ala-Kniivilä samt den omgivande bebyggelsen och åkrarna. Området gränsar i öst till en myr och en sjö, i norr till Risukangas och i väst till den gamla landsvägen som går genom Evijärvi. Ala-Kniivilä är idag ett tätbebyggt planområde och har en karaktär av tätt bostadsområde samt delvis skogbevuxna och igenväxande sjövikar. Inom gränsen för RKY 1993 har den mest värdefulla delen av området bevarats; små öppna åkrar och gammal landsbygdsbebyggelse. Området är ett småskaligt, bebyggt kulturmiljöområde inom tätbebyggelsen, som inte utgör en sammanhängande landskapsenhet.

Ala-Kniivilän kulttuurimaisema-alue koostuu Kirkonmäestä, Ala-Kniivilän taloista sekä ympäröivästä asutuksesta ja pelloista. Alue rajautuu idässä suohon ja järveen, pohjoisessa Risukankaaseen ja lännessä Evijärven halki kulkevaan vanhaan maantiehen. Ala-Kniivilän alue on nykyisin taajamoitunutta kaava-alue ja luonteeltaan tiivistä asuinalueita sekä osin metsäistä ja umpeutuvaa järvenlahtea. Kirkonmäen ympärillä olevan RKY1993- rajauksen sisällä on säilynyt alueen arvokkain osa; pienialaisia avoimia pelloja sekä vanhaa maaseudun rakennuskantaa. Alue on pienialainen, taajamarakenteen sisällä oleva rakennettu kulttuuriympäristökohde, joka ei muodosta eheää maisema-aluekokonaisuutta.

Källor / Lähteet: Asunmaa, R. 2014 Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet; Ehdotukset Etelä-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi osa 2. Etelä-Pohjanmaan liitto, Proagria Etelä-Pohjanmaa/MKN maisemapalvelut.

## 1.10 Vetil kyrknejd / Vetelin kirkonseutu



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise Oy

Byggda kulturmiljöer av riksintresse / Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY)

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 9,1 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: nej /ei

En helhet bestående av byggd miljö, som återspeglar kärnområdet för den 1800-talsbebyggelse invid åar som är typisk för Österbotten. Objektets bevarande element omfattar bl.a. empirekyrka, klockstapel, kyrkogård och kyrkogårdens stenmur, samt österbottniska allmogehus. Vägen Vetil-Vindala har behållit sin gamla sträckning.

Rakennetun ympäristön kokonaisuus, joka kuvastaa 1800-luvun Pohjanmaalle tyypillisen jokivarsi-asutuksen ydinaluetta. Kohteessa on säilyneinä mm. empirekirkko, kirkkotapuli, hautausmaa ja kirkko-maan kiviaita sekä pohjalaisia talonpoikaistaloja. Veteli-Vimpeli –tie on säilyttänyt vanhan linjauksensa.

Källor / Lähteet: ([https://www.rky.fi/read/asp/r\\_kohde\\_det.aspx?KOHDE\\_ID=2063](https://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=2063))

## 1.11 Kulturlandskapet i Timonen / Timosen kulttuurimaisema



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise 2023

Område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvården /  
Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 11,1 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Timosens kulturlandskap ingår i Evijärvis och Kerttuanjärvis kulturlandskapsområde, där landskapet representerar ett exceptionellt kulturlandskap på de flacka åkrarna i Södra Österbotten. I kulturlandskapsområdet har landskapsstrukturen, naturen och den byggda kulturmiljön behållit sina särdrag. Uppför kullarna längs strandlinjen av en låg våtmarkssjö bildar bosättningskullarna en imponerande bymiljö, som fortsätter som en landsväg längs med stränderna.

Timosen kulttuurimaisema kuuluu Evijärven ja Kerttuanjärven kulttuurimaisemakokonaisuuteen, jossa maisemat edustavat Etelä-Pohjanmaan tasaisille viljelylakeuksille poikkeuksellista kulttuurimaisemaa. Kulttuurimaisemakokonaisuudessa maisemarakenne, luonto sekä rakennettu kulttuuriympäristö ovat säilyttäneet erityispiirteensä. Matalan kosteikkojärven rantaviivasta kohoavat asutuskumpareet muodostavat näyttävän kylämaiseman, joka jatkuu rantoja myötäilevänä maisematienä.

Källor / Lähteet: Kuoppala, A., Asunmaa R. & Purola, H. 2013 Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet; Ehdotukset Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013. Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto.

## 1.12 Kaitåsen



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise 2023

Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå / Maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 11,3 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

De första invånarna anlände till området Kaitåsen efter år 1750. Landskapet är öppet med små detaljerade landskap med odlade fält. I området finns en grupp av två österbottniska gårdar, byggda på 1700-talet och 1891, samt en nyare bostadsbyggnad. Österbottniska gårdarna är i privat ägo och används under sommarmånaderna. Det finns flera gamla stenmurar längs den ursprungliga vägen som leder till gårdsgruppen vid Kaitåsjönjärvi.

Ensimmäiset asukkaat saapuivat Kaitåsenin alueelle vuoden 1750 jälkeen. Maisema on avointa, pieni-piirteistä maisematilaa viljeltyine peltoineen. Alueella on kahden vuonna 1891 ja 1700-luvulla rakennetun pohjalaistalon muodostama taloryhmä sekä uudempi asuinrakennus. Pohjalaistalot ovat yksityisomistuksessa ja käytössä kesäisin. Alueella on useita vanhoja kiviaitoja Kaitåsjönjärven rannalla sijaitsevalle taloryhmälle johtavan alkuperäisen tien varressa.

Källor / Lähteet: Pohjanmaan liitto 2023 Maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden kuvaukset. Aineisto aukeaa maisema-alueita koskevassa paikkatiedossa tarjotun linkin takaa. Saatavilla: [LINKKI](#) (Haettu 2.10.2023)

## 1.13 Nabba



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise 2023

Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå / Maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö

Huom. Nabba on luokiteltu maakunnallisesti tai seudullisesti arvokkaaksi Pohjanmaan maakuntakaavassa 2030

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 13,4 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Den högt belägna Nabba utgör en knutpunkt i landskapsstrukturen i linje med kyrkbacken. Bosättningen är belägen på en kulle vid Hemsjön-sjön. Det fanns bosättning på platsen redan före år 1549. Bosättningen följer den ursprungliga väglinjen. Byggnaderna är främst från början av 1900-talet, stora och målade i ljusa färger.

Korkealla paikalla sijaitseva Nabba muodostaa maisemarakenteen solmukohtan samassa linjassa olevan kirkonmäen kanssa. Asutus sijoittuu Hemsjönjärven rannalla olevalle mäelle. Alueella oli asutusta jo ennen vuotta 1549. Asutus myötäilee alkuperäistä tielinjausta. Rakennukset ovat pääosin 1900-luvun alkupuolelta, suuria ja vaaleiksi maalattuja.

Källor / Lähteet: Pohjanmaan liitto 2023 Maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden kuvaukset. Aineisto aukeaa maisema-alueita koskevassa paikkatiedossa tarjotun linkin takaa. Saatavilla: [LINKKI](#) (Haettu 2.10.2023)



### 1.14 Den gamla Jakobstadsvägen mellan Hevosaho och Rouvi / Vanha Pietarsaarentie Hevosahon ja Rouvin välillä



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise 2023

Landskapsområde som är värdefullt på landskapsnivå / Maakunnallisesti arvokas maisema-alue

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 13,5 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Området längs den gamla vägen mellan Gamla Jakobstadsvägen och Hevosaho till Rouvi ingår i Evijärvis och Kerttuanjärvis kulturlandskapsområde, vars landskap representerar ett exceptionellt kulturlandskap på de flacka åkrarna i Södra Österbotten. Områdets struktur, natur och byggda kulturmiljö har behållit sina särdrag. Bosättningskullar som reser sig från strandlinjen av en låg våtmarkssjö bildar en imponerande bymiljö som fortsätter som en landsväg längs med stränderna.

Vanha Pietarsaarentie Hevosahon ja Rouvin välillä - alue kuuluu Evijärven ja Kerttuanjärven kulttuurimaisemakokonaisuuteen, joiden maisemat edustavat Etelä-Pohjanmaan tasaisille viljelylakeuksille poikkeuksellista kulttuurimaisemaa, jonka maisemarakenne, luonto sekä rakennettu kulttuuriympäristö ovat säilyttäneet erityispiirteensä. Matalan kosteikkojärven rantaviivasta kohoavat asutuskumpareet muodostavat näyttävän kylämaiseman, joka jatkuu rantoja myötäilevänä maisematienä.

Källor / Lähteet: Kuoppala, A., Asunmaa R. & Purola, H. 2013 Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet; Ehdotukset Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013. Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto.

### 1.15 Östra sidan av Lappajärvi / Lappajärven itäpuoli



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise 2023

Område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvården /  
Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 13,5 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Lappajärvi bildar en exceptionell kulturlandskapsenhet för Österbotten, vars livskraft kännetecknas av en tät och skiktad bosättning med radbyar som koncentrerats kring sjöns strandzoner samt åkermarker som bevarats för odling längs stranderna. Meteoritnedslaget som ledde till bildandet av Lappträsket är en unik naturhistorisk särprägel som har lagt grunden för områdets utveckling till ett betydande kulturlandskap. Idag är Lappajärvi en av de mest representativa rekreativmiljöerna i sin landskapsregion, vars värden bevaras genom målinriktad landskapsvård och styrning av byggande.

Lappajärvi muodostaa Pohjanmaalle poikkeuksellisen kulttuurimaisemakokonaisuuden, jonka elinvoimaisuutta luonnehtivat järven rantavyöhykkeelle keskittynyt tiivis ja kerroksellinen asutus raittikiilteen sekä viljelyksessä säilyneet rantapellot. Lappajärven syntyyn liittyvä meteoriittitörmäys on ainutlaatuinen luonnonhistoriallinen erityispiirre, joka on luonut perustan alueen kehittymiselle merkittäväksi kulttuurimaisemaksi. Nykyään Lappajärvi on maisemamaakuntansa edustavimpia virkistysympäristöjä, jonka arvot säilyvät määrätietoisella maisemanhoidolla ja rakentamisen ohjauksella.

Källor / Lähteet: Kuoppala, A., Asunmaa R. & Purola, H. 2013 Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet; Ehdotukset Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013. Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto.

### 1.16 Lappajärvi kulturlandskapsenhet / Lappajärven kulttuurimaisemakokonaisuus



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: 2023

Område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvården / Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 14,4 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Lappajärvi med dess stränder bildar en omfattande kulturlandskapsenhet, vars landskapsstruktur grundar sig på Lappajärvi med dess öar, odlade strandzoner, floder, åkrar med skogsöar samt skogszoner längs stränderna. Både på väst- och östsidan gränsar landskapsenheten mot utkanterna av drumlinerade och sumpiga ryggradszoner i sydost-nordvästlig riktning. Terrängen är kuperad och odlingarna sträcker sig ända ner till stranden. En särskild egenskap för Lappajärvi landskapsstruktur är den tätbefolkade koncentrationen av åkrar och bosättningar runt sjön. Mellan åkrarna och vattendragen finns en smal skogszon där fritidsbosättningen är koncentrerad. Permanent bosättning är koncentrerad på kullarna bakom strandåkrarna. Små strandåkrar har delvis skogplanterats, vilket delvis blockerar utsikten mot sjön.

Sjölandskapet är öppet med cirka 30 öar, varav den största är Kärnänsaari. Öarna är i allmänhet bebyggda. Lappajärvi är en unik sjö i Finland eftersom den har bildats i en krater orsakad av ett meteoritnedslag och explosion.

Källor / Lähteet: Kuoppala, A., Asunmaa R. & Purola, H. 2013 Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet; Ehdotukset Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013. Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto.

Lappajärvi rantoineen muodostaa laajan kulttuurimaisemakokonaisuuden, jonka maisemarakenteen perustana ovat Lappajärvi saarineen, viljellyt rantavyöhykkeet, joet, pellot metsäsaarekkeineen sekä rannan metsävyöhykkeet. Sekä länsi- että itäpuolella maisemakokonaisuus rajautuu kaakkois-luodesuuntaisesti drumlinisoituneisiin ja soistuneisiin selännevyöhykkeiden reuna-alueisiin. Maasto on kumpuilevaa ja viljelykset ulottuvat rantaan asti. Lappajärven maisemarakenteelle erityistä on peltojen ja asutuksen keskittyminen tiiviisti järven ympärille. Peltojen ja vesistön väliin jää kapea metsäinen vyöhyke, jolle loma-asutus on keskittynyt. Vakinainen asutus on keskittynyt rantapeltojen taakse kumpareille. Pienialaisia rantapelloja on paikoin metsitetty, mikä jonkin verran sulkee näkymiä järvelle.

Järvimaisema on avointa, saaria on noin 30, joista suurin on Kärnänsaari. Saaret ovat pääsääntöisesti rakennettuja. Lappajärvi on ainutlaatuinen järvi Suomessa, koska se on syntynyt maahan syöksyneen meteoriitin törmäyksen ja räjähdysten aiheuttamaan kraatteriin.

## 1.17 Kaustby kyrkbacke / Kaustisen kirkonmäki



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise 2023

Bygda kulturmiljöer av riksintresse / Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY)

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 15,6 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Kaustbys kyrkbacke ligger i Kaustby kyrkby. Det är ett värdefullt objekt som speglar kyrkomiljöer som etablerades i mellersta Österbottens ådalar vid slutet av 1700-talet. Kyrkan omges av en kyrkogård med rikligt trädbestånd och begravningsplats. Objektets element omfattar bl.a. kyrka, klockstapel och kyrkogård.

Kaustisen kirkonmäki sijaitsee Kaustisen kirkonkylässä. Kyseessä on arvokohde, joka kuvastaa 1700-luvun lopulla Keski-Pohjanmaan jokilaaksoihin perustettuja kirkkoympäristöjä. Kirkkoa ympäröi runsaspuustoinen kirkkopiha ja hautausmaa. Kohteeseen kuuluu mm. Kirkko, kirkkotapuli ja hautausmaa.

Källor / Lähteet: ([https://www.rky.fi/read/asp/r\\_kohde\\_det.aspx?KOHDE\\_ID=4867](https://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=4867))

### 1.18 Terjärv kyrka och prästgård / Teerijärven kirkko ja pappila



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise 2023

Bygda kulturmiljöer av riksintresse / Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY)

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 15,9 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Teerijärvis kyrka och prästgård ligger på en kulle vid norra änden av Hemsjön. Det är en välbevarad kyrkomiljö för en kapellförsamling som grundades på 1600-talet i Österbotten. I kyrkomiljön ingår prästgården med sina välbevarade gårdsbyggnader uppförda kring sekelskiftet 1700-1800. Prästgården är en av de få prästgårdsbyggnaderna som har mansardtak i vårt land. Objektets element är bl.a. kyrkogård med stenmur, kyrka, klockstapel, by, ladugård, prästgård, bondgård, väg.

Teerijärven kirkko ja pappila sijaitsee Hemsjö-järven pohjoispäässä kohoavalla mäellä. Kohde on Pohjanmaahan 1600-luvulla perustetun kappeliseurakunnan hyvin säilynyt kirkkoympäristö. Kirkkoympäristöön kuuluu 1700- ja 1800-luvun vaihteessa rakennetun pappilan hyvin säilynyt pihapiiri. Pappilarakennuksessa maassamme harvinainen mansardikatto. Kohteeseen sisältyy mm. Hautausmaa kiviainekseen, kirkko, kellotapuli, kylä, navetta, pappila, talonpoikaistalo, tie.

Källor / Lähteet: ([https://www.rky.fi/read/asp/r\\_kohde\\_det.aspx?KOHDE\\_ID=1622](https://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=1622))

### 1.19 Gårdarna i Sauna-aho / Sauna-ahon talot

Område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvården / Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 16 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: nej / ei

### 1.20 Gårdarna i Kivijärvi / Kivijärven talot

Område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvården / Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Huom. Kohde ei sisälly vuonna 2013 tai 2014 laadittuihin alueen maakuntaliittojen ehdotuksiin maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi.

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 19 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Källor / Lähteet: Kuoppala, A., Asunmaa R. & Purola, H. 2013 Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet; Ehdotukset Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013. Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto.

Asunmaa, R. 2014 Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet; Ehdotukset Etelä-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi osa 2. Etelä-Pohjanmaan liitto, Proagria Etelä-Pohjanmaa/MKN maisemapalvelut.

### 1.21 Kulturlandskapen invid Köyhäjoki från Tastulanjärvi till Isojärvi / Köyhäjokivarren kulttuurimaisemat Tastulanjärveltä Isojärvelle



Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 19,6 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Köyhäjokivarren kulttuurimaisema från Tastulanjärvi till Isojärvi är typisk för det kulturlandskap som utvecklats kring en liten sjö och en liten å i Mellersta Österbotten. Skogar med tallar som täcker moränhöjderna ramar in kulturlandskapet. Bosättningen är linjär och förlitar sig antingen vid foten av moränhöjderna (Jäneslampi, Hanhikoski), på en åsformation (Jylhä) eller längs en stig som omger sjön (Tastula). I byn Tastula har det funnits bosättning åtminstone sedan mitten av 1700-talet. Området är fortfarande välskött och livskraftigt landsbygd. Även i byn Jylhä har man aktivt strävat efter att bevara de traditionella dragen i landskapsbilden och satsat på nybyggnad som passar in i landskapet.

Köyhäjokivarren kulttuurimaisema Tastulanjärveltä Isojärvelle on Keski-Pohjanmaalle tyypillistä pienen järven ja pienen joen ympärille kehittyntä kulttuurimaisemaa. Moreenikumpareita peittävät havumetsät kehystävät kulttuurimaisemaa. Asutus tukeutuu nauhamaisena joko moreenikumpareiden juurelle (Jäneslampi, Hanhikoski), harjumuodostumaan (Jylhä) tai järveä kiertävälle raitille (Tastula). Tastulan kylässä asutusta on ollut ainakin 1700-luvun puolivälistä saakka. Alue on edelleen hyvin hoidettua ja elinvoimaista maalaismaisemaa. Myös Jylhän kylässä on aktiivisesti pyritty säilyttämään maisemakuvan perinteisiä piirteitä ja panostettu maisemaan soveltuvaan uudisrakentamiseen.

Fotografier / Kuvat: Hanne Purola (2013) / Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Källor / Lähteet: Kuoppala, A., Asunmaa R. & Purola, H. 2013 Maaseudun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet; Ehdotukset Pohjanmaan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi 2013. Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto.

## 1.22 Kirkkoniemi i Lappajärvi / Lappajärven Kirkkoniemi



Fotografi av objektet / Valokuva kohteesta: Sitowise 2023

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 19,9 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: ja / kyllä

Kirkkoniemi i Lappajärvi är en kyrkomiljö på stranden av sjön byggd på 1700-talet i Österbottens insjötrakt. Den omges av ett kulturlandskap. Lappajärvi kyrka och klockstapel byggdes under Matti Honkas ledning 1765. Kapellet nuvarande utseende är resultatet av en ombyggnad på 1840-talet. Kyrkogården som omger kyrkan är från 1800-talet.

Lappajärven kirkkoniemi on järven rannalla sijaitseva Pohjanmaan järvisiidun 1700-luvulla rakennettu kirkkoympäristö. Ympäristössä kulttuurimaisemaa. Lappajärven kirkko ja tapuli rakennettiin Matti Hongan johdolla vuonna 1765. Tapulin nykyisen ulkoasu on 1840-luvun muutostyön seurausta. Kirkkoa ympäröivä hautausmaa on 1800-luvulta.

Källor / Lähteet: ([https://www.rky.fi/read/asp/r\\_kohde\\_det.aspx?KOHDE\\_ID=4584](https://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=4584))

Kiisk

Av betydelse på landskapsnivå / Maakunnallisesti merkittävä

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 20,8 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: -

Mål som ligger över 20 km bort beskrevs inte / Yli 20 km:n etäisyydellä sijaitsevia kohteita ei kuvailtu

### 1.23 Kulturlandskapshelheten i Sääksjärvi / Sääksjärven kulttuurimaisemakokonaisuus

Av betydelse på landskapsnivå / Maakunnallisesti merkittävä

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 21,3 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: -

Mål som ligger över 20 km bort beskrevs inte / Yli 20 km:n etäisyydellä sijaitsevia kohteita ei kuvailtu

### 1.24 Halsuanjärvi

Av betydelse på landskapsnivå / Maakunnallisesti merkittävä

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 21,7 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: -

Mål som ligger över 20 km bort beskrevs inte / Yli 20 km:n etäisyydellä sijaitsevia kohteita ei kuvailtu

### 1.25 Lappfors by och Högkullbackens husgrupp / Lappforsin kylä ja Högkullbackenin taloryhmä

Av betydelse på landskapsnivå / Maakunnallisesti merkittävä

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 23,7 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: -

Mål som ligger över 20 km bort beskrevs inte / Yli 20 km:n etäisyydellä sijaitsevia kohteita ei kuvailtu

### 1.26 Lappfors by och Heidegård / Lappforsin kyläasutus ja Heiden taloryhmä

Av nationell betydelse / valtakunnallisesti merkittävä

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 23,7 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: -

Mål som ligger över 20 km bort beskrevs inte / Yli 20 km:n etäisyydellä sijaitsevia kohteita ei kuvailtu

### 1.27 Säärijärvi by / Säärijärven kylä

Av betydelse på landskapsnivå / Maakunnallisesti merkittävä

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 23,7 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: -

Mål som ligger över 20 km bort beskrevs inte / Yli 20 km:n etäisyydellä sijaitsevia kohteita ei kuvailtu



### 1.28 Halsua kyrkväg och kyrknejd / Halsuan kirkkotie ja kirkonseutu

Av nationell betydelse / valtakunnallisesti merkittävä

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 25 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: -

Mål som ligger över 20 km bort beskrevs inte / Yli 20 km:n etäisyydellä sijaitsevia kohteita ei kuvailtu

### 1.29 Tuomalankylä och Harjunmäki / Tuomalankylä ja Harjunmäki

Av betydelse på landskapsnivå / Maakunnallisesti merkittävä

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 25,2 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: -

Mål som ligger över 20 km bort beskrevs inte / Yli 20 km:n etäisyydellä sijaitsevia kohteita ei kuvailtu

### 1.30 Vindala kyrka och kyrknejd / Vimpelin kirkko ja kirkonseutu

Av nationell betydelse / valtakunnallisesti merkittävä

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 26,2 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: -

Mål som ligger över 20 km bort beskrevs inte / Yli 20 km:n etäisyydellä sijaitsevia kohteita ei kuvailtu

### 1.31 Kortesjärvi centrumtätort / Kortesjärven keskustaajama

Av betydelse på landskapsnivå / Maakunnallisesti merkittävä

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 26,6 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: -

Mål som ligger över 20 km bort beskrevs inte / Yli 20 km:n etäisyydellä sijaitsevia kohteita ei kuvailtu

### 1.32 Penninkijoki-Hangasneva-Säästöpiirinneva

Av betydelse på landskapsnivå / Maakunnallisesti merkittävä

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 27,5 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: -

Mål som ligger över 20 km bort beskrevs inte / Yli 20 km:n etäisyydellä sijaitsevia kohteita ei kuvailtu

### 1.33 Töppösenluolikot

Av betydelse på landskapsnivå / Maakunnallisesti merkittävä

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 28,8 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: -

Mål som ligger över 20 km bort beskrevs inte / Yli 20 km:n etäisyydellä sijaitsevia kohteita ei kuvailtu

### 1.34 Kulturlandskapet vid Ullavanjärvi / Ullavanjärven kulttuurimaisema

Av betydelse på landskapsnivå / Maakunnallisesti merkittävä

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 28,8 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: -

Mål som ligger över 20 km bort beskrevs inte / Yli 20 km:n etäisyydellä sijaitsevia kohteita ei kuvailtu

### 1.35 Välimäkigårdarna i Fräntilä / Välimäen talot Frantilassa

Av betydelse på landskapsnivå / Maakunnallisesti merkittävä

Avstånd till närmaste kraftverk / Etäisyys lähimpään voimalaan: 29,3 km

Projektområdets konstruktioner ses vid objektet / Hanke-alueen rakenteita näkyy kohteessa: -

Mål som ligger över 20 km bort beskrevs inte / Yli 20 km:n etäisyydellä sijaitsevia kohteita ei kuvailtu